

ชื่อวิทยานิพนธ์	: การศึกษาความเป็นผู้ว่าง่าย (โสวจัสสตา) ในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท
ผู้วิจัย	: พระสมุห์ชาญญ์ อูทาโน (เสือเล็ก)
ปริญญา	: พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	: พระครูสิริรัตนาวตฺร, รศ.ดร., ป.ธ.๕., พธ.บ. (อังกฤษ), พธ.ม. (ปรัชญา), Ph.D. (Philosophy)
	: พระครูพิพิธจารุธรรม, ดร., น.ธ.เอก, พธ.บ. (ปรัชญา), กศ.ม. (จิตวิทยาการ แนะแนว), ศน.ด. (พุทธศาสนศึกษา)
วันสำเร็จการศึกษา	: ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องความเป็นผู้ว่าง่ายสอนง่าย และศึกษาหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับความเป็นผู้ว่าง่ายสอนง่าย ทั้งที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท ตลอดจนศึกษาการประยุกต์ใช้และคุณค่าความเป็นผู้ว่าง่ายกับบริบทของสังคมไทยในปัจจุบันตามแนวทางพระพุทธศาสนาเถรวาท ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท ได้แก่ พระไตรปิฎก ฎีกา และคัมภีร์อื่น ๆ รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลของการศึกษาพบว่า ความเป็นผู้ว่าง่ายเป็นหลักธรรมสำคัญที่พระผู้มีพระภาคทรงจัดไว้เป็นมงคล ในมงคลสูตร และเป็นคุณธรรมที่ทำให้เป็นที่พึงของตนได้ในนาถกรณธรรม นอกจากนี้ยังได้ทราบถึงลักษณะสำคัญของผู้ว่าง่าย ๓ ประการ คือรับฟังด้วยความเคารพ ทำตามด้วยความเคารพ และสำนึกในบุญคุณของท่านผู้สอน ส่วนประเภทของผู้ว่าง่ายแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ ผู้ว่าง่ายที่พระผู้มีพระภาคทรงสรรเสริญ และเป็นมงคลแก่ชีวิต และผู้ว่าง่ายไม่ควรแก่การสรรเสริญ ในเรื่องการฝึกตนให้เป็นผู้ว่าง่าย นั้น ปรากฏในอนุมานสูตร ซึ่งกล่าวถึง ธรรมเพื่อนำมาพิจารณาตน ๑๖ ประการ ส่วนกรณีตัวอย่างบุคคลผู้ว่าง่ายในสมัยพุทธกาลและปัจจุบันนั้น จะทำให้เห็นลักษณะของความเป็นผู้ว่าง่ายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

หลักธรรมที่ส่งเสริมความเป็นผู้ว่าง่าย ได้แก่ หลักมงคลสูตร , หลักนาถกรณธรรม , กัลยาณมิตรธรรม, ธรรมทำให้งาม, และหลักโยนิโสมนสิการ เป็นต้น ส่วนหลักธรรมที่เป็นอุปสรรคต่อความเป็นผู้ว่าง่าย ได้แก่ ปฏิกะ, และมานะ ในสังโยชน์ และ ทิฏฐิ ในอุปาทาน เป็นต้น

การประยุกต์ใช้และ คุณค่าของความเป็นผู้ว่าง่ายตามหลักโสวจัสสตาก์ บริบทของสังคมไทยใน ๓ ประเด็นคือ เพื่อแก้วิกฤตความดีแห่งตน, แก้วิกฤตความดีต่อสังคม, และแก้วิกฤตความดีต่อพระพุทธศาสนา

Thesis Title : A Study of Sovacassata (Obedience) in Theravada Buddhism
Researcher : Phrasumu Channat Udāno (Suelek)
Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)
Thesis Supervisory Committee
: Phrakru Sirirattananuwat, Assoc. Prof.Dr., Pali Level V, B.A.
(English), M.A. (Philosophy), Ph.D. (Philosophy)
: Phrakru Phiphitchcharutham, Dr., B.A. (Philosophy), M.Ed.
(Guidance Psychology), Ph.D. (Buddhist Studies)
Date of Graduation : May 1, 2017

Abstract

This thesis was mainly of three objectives, such as: 1) to study Sovacassata Doctrines (obedience) as described in Theravada Buddhism; 2) to study supporting and obstacle doctrines to the obedience; 3) to study application the value of obedience to the context of Thai society current. This was a type of qualitative research which focuses on the data collected from the Theravada Buddhist scriptures: Tipitaka, Sub-Cormmentaries, and other related technical papers rewritten in descriptive.

The findings have shown that the Sovacassata was the important Dhamma which the Buddha has categorized propitious in the Mangala Sutta and virtues which make for protection in Nathakarana Dhamma. In addition, the obedient Buddhist can identify the characteristics in 3 important qualities, such as; listening and following to the instruction respectfully, and appreciating the gratitude to the instructor. The obedient ones can be categorized into 2 kinds, such as the obedience that the Lord Buddha uses to glorify and it is propitious for life and another was the one not to be praised. The training one to be an obedient was found Anumana Sutta for considers themselves. The examples of the obedient person in the era and current can be the characteristics of obedient person clearly.

For supporting Doctrines to the obedience was found such as Mangala Sutta, Nathakarana Dhamma, Kalayanamitta Dhamma, Sobhanakarana Dhamma, and Yonisomanasikara etc. The obstacle Doctrines to the obedience such as repulsion (Patika), conceit (Mana) in the fetters (Sanyojana) etc.

Application and value of obedient Buddhist following Sovacassata to the context of Thai society in three categories, supporting their goodness for oneself, society, and Buddhism.